

ІНФОРМАЦІЙНО-АНАЛІТИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УПРАВЛІННЯ ПРОФЕСІЙНО-ТЕХНІЧНИМ НАВЧАЛЬНИМ ЗАКЛАДОМ В РЕГІОНІ

Постановка проблеми. У вирішенні стратегічних проблем економічного і соціального розвитку України важлива роль належить системі освіти, яка активно впливає на зростання культури нації, сприяє множенню духовних багатств суспільства. Основну задачу, що ставить держава і суспільство перед системою освіти – формування різнобічно розвиненої гуманної особистості, – неможливо вирішувати без удосконалення управління системою освіти як в державі, так і в її регіональних підсистемах, що мають свої певні особливості, характерні лише для конкретного регіону, тенденції для зростання автономії навчальних закладів, їх стабільного розвитку, конкурентоспроможності освітніх послуг. Побудова нової моделі системи управління сферою освіти потребує «налагодження високопрофесійного наукового, аналітичного, інформаційного супроводу управлінських рішень, подолання розрізненості адміністративних даних» [1, с. 5].

Нині управління системою освіти на будь-якому рівні потребує суттєвого «удосконалення технологічних процесів збирання, зберігання та опрацювання усіх інформаційних матеріалів, що циркулюють у системі управління освітою, а також процесів підготовки і прийняття управлінських рішень на основі широкого впровадження ІКТ в практику управління освітою» [2, с. 173]. Розв'язання цієї проблеми нерозривно пов'язано з вирішенням питання «збалансованого підвищення рівня галузевого управління», розвиток якого покликаний задовольняти сьогоденні і перспективні потреби суспільства і освіти. Його ефективність залежить від багатьох чинників, в першу чергу, від інтенсивності впровадження досягнень науки про управління та розвиток методів і засобів інформатики. Впровадження новітніх управлінських і комп'ютерних технологій, систем моніторингу ефективності управлінських рішень, їх впливу на якість освітніх послуг на всіх рівнях потребують створення інформаційних ресурсів і банку даних на всеукраїнському, регіональному, місцевому рівні та рівні навчального закладу.

Аналіз наукових праць з означеної проблеми вказує на широкий міждисциплінарний діапазон цих досліджень. Інформаційне забезпечення управління навчальним закладом знаходиться в центрі уваги вітчизняних і зарубіжних учених: А. Багдусової, В. Бикова, В. Гуменюк, Ю. Дорошенка, М. Жалдак, Л. Калініної, Г. Козлакової, П. Лузана, О. Назарової, Л. Петренко, О. Рогозіної, І. Синельник, Н. Тверезовської, П. Третьякова та інших. Проблеми систематизації управлінської інформації висвітлені в працях О. Ануфрієвої, Р.Гуревича, Л. Даниленко, Я. Камінського, І. Лікарчука, В. Маслова, Л. Онищук, Н. Острроверхової, В. Пікельної, В. Радкевич, І. Савченко, О. Удода, Т. Шамової. Питання впорядкування збору, обробки, збереження організаційно-управлінських даних вивчали В. Бодрякова, Н. Вербицька, В. Журавльова, В. Руденко. Ними обґрунтовано теоретико-методологічні засади управління закладами освіти, педагогічні умови підготовки фахівців з використанням інформаційних технологій, впровадження нових інформаційних технологій в управління якістю навчального процесу.

Проте варто звернути увагу на те, що більшість науковців досліджували процеси інформаційно-аналітичного забезпечення в системі управління загальноосвітньою школою. Вивчення проблеми інформаційно-аналітичного забезпечення управління професійно-технічною освітою і навчанням, зокрема управління ПТНЗ в регіоні, вітчизняною педагогічною наукою ще тільки починається.

Значні дослідження щодо інформаційно-аналітичної діяльності ПТНЗ проведено Департаментом професійно-технічної освіти Міністерства освіти і науки України та Інститутом професійно-технічної освіти АПН України за підтримки Проекту Європейського Союзу ТАСІС «Підвищення ефективності управління професійно-технічною освітою на регіональному рівні в Україні». У рамках цього проекту розроблено інформаційно-аналітичну систему, сутність якої полягає у збиранні даних, що стосуються стану розвитку профтехосвіти в регіонах, їхньої аналітичної обробки з метою подальшого використання у прийнятті ефективних рішень.

Враховуючи актуальність і необхідність наукової розробки заявленої проблеми в педагогічному контексті та потребу впровадження інформаційно-аналітичного забезпечення в систему управління професійно-технічними навчальними закладами в регіоні визначено **мету цієї статті** – з'ясувати суть інформаційно-аналітичного забезпечення управління професійно-технічним навчальним закладом.

Відповідно до мети визначено такі завдання:

- з'ясувати суть регіонального управління в сфері професійної освіти і навчання;
- розкрити зміст поняття «інформаційне забезпечення управління навчальним закладом»;
- узагальнити перший досвід інформаційно-аналітичного забезпечення управлінської діяльності керівника вищого професійного училища.

Викладення основного матеріалу. Створені регіональні інформаційно-аналітичні центри, а також інформаційно-аналітичні центри ПТНЗ, діяльність яких спрямована на забезпечення системного аналізу результатів професійної підготовки кваліфікованих робітників, створення банків даних щодо потреб регіонального ринку праці і сучасних виробничих технологій; інноваційного педагогічного досвіду в сфері професійної освіти і навчання. Безсумнівно, накопичений аналітичний матеріал за різними індикаторами ефективності діяльності ПТНЗ (працевлаштування випускників, зміст навчання і навчально-методичного забезпечення, ефективність навчання, педагогічні працівники, доступність професійно-технічної освіти, матеріально-технічна база, фінансування) дає змогу відстежувати професійну та особистісну траєкторію розвитку випускників, стан їх закріплення на виробництві і на цій основі планувати та успішно реалізовувати освітньо-професійні проекти [3]. Таким чином, керівники професійно-технічних навчальних закладів отримують можливість запровадження в практичну діяльність технології управління за результатами, ефективність якої доведена в розвинених країнах світу.

Вважаємо доцільним у контексті зазначеної теми цієї статті і відповідно до її завдань проаналізувати особливості регіонального управління в сфері професійної освіти і навчання. Для цього думаємо, що необхідно з'ясувати суть поняття «регіональна політика», яка сьогодні з другорядних позицій виходить на одну з головних, оскільки поширюються процеси регіоналізації та дерегіоналізації (прикладом є Європейський Союз), і активно реалізується відносно управління професійно-технічною освітою.

За результатами дослідження вітчизняні вчені дійшли висновку, що «регіональною політикою вважають сферу діяльності з управління економічним, соціальним, екологічним і політичним розвитком країни у регіональному аспекті відповідно до заздалегідь розробленої програми» [4, с. 63]. Її головна мета полягає у створенні на сучасному етапі розвитку країни умов, що дозволять регіонам повністю реалізувати наявний потенціал, зробити максимальний внесок у національну економіку. Відповідно до мети завданнями регіональної політики вважають підвищення конкурентоспроможності регіонів та зміцнення їхнього ресурсного потенціалу, забезпечення розвитку людських ресурсів, розвиток міжрегіонального співробітництва. Визначено пріоритетні шляхи вирішення цих завдань: вдосконалення державного регулювання у сфері соціально-економічного розвитку регіонів, відповідних правових, організаційних, економічних механізмів, а також підвищення ролі та відповідальності місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування за вирішення покладених на них повноважень і завдань.

З поняттям «регіональна політика» в теорії державного управління тісно пов'язане інше поняття – «регіональне управління», яке в колективному монографічному дослідженні «Державна регіональна політика України: особливості та стратегічні пріоритети» розглядається у контексті управління економікою, і визначається як скоординований вплив регіональних органів влади на відтворювальні процеси в регіоні з метою забезпечення збалансованого розвитку території й поліпшення завдяки цьому якості життя населення. Такий погляд вчених на регіональне управління дозволяє розглядати регіон як цілісну, складну систему з відповідними в ній соціально-політичними й економічними процесами, наявними об'єктами та суб'єктами управління, серед яких є навчальні заклади системи професійної освіти і навчання. Відомо, що регіон – це складова загальнодержавної економічної системи, і тому регіональне управління економічними процесами спрямовується на досягнення цілей подвійного характеру. З однієї сторони має здійснюватися оптимальний територіальний розподіл праці та виробництво необхідних видів продукції і бажаних обсягів у регіональному і загальнодержавному аспектах, а з іншої – владні структури регіонів повинні постійно приймати і реалізовувати ефективні управлінські рішення щодо задоволення життєвих інтересів мешканців регіону [4, с. 64].

У дійсності об'єктивними передумовами регіональної політики є структурна неоднорідність простору країни в природно-географічному, ресурсному, економічному, соціальному, етнічному і політичному аспектах. Очевидно, що подібна неоднорідність, інтереси і особливості регіонів мають враховуватися під час проведення будь-якого заходу. Тому в кожному регіоні управління регіональною освітньою системою має свої особливості: мету, зміст, форми і методи управління.

Проблеми управління регіональними освітніми системами вивчав Д.А. Новиков. Регіональні освітні системи він розглядає як сукупність навчальних закладів регіону, які сумісними зусиллями реалізують у певній наступності навчальні програми і державні освітні стандарти різного рівня і спрямованості, а також органів управління освітою. Такого ж розуміння цього поняття будемо дотримуватися і ми у нашому подальшому дослідженні. Діяльність регіональної освітньої системи підпорядкована єдиній меті – задоволення попиту на освітні послуги зі сторони населення регіону і попиту на випускників всіх її компонентів (навчальних закладів різного типу і різного рівня акредитації, різної форми власності) з боку економіки регіону [5, с. 5].

Саме наявність мети відрізняє регіональну освітню систему від регіональної мережі навчальних закладів і органів управління, що розглядаються як окремі об'єкти управління (організаційні, економічні, соціальні тощо). Учений підкреслює, що регіональна мережа навчальних закладів лише характеризує склад і структуру регіональної освітньої системи, в той час як мета визначає її функції. На основі цього дослідження ним розроблені модель регіональної освітньої системи та концептуальні положення управління нею. Зміни регіональної освітньої системи, спрямовані на досягнення більш повної її відповідності цілям функціонування, Д.А. Новиков називає оптимізацією. За його визначенням оптимізація регіональної освітньої системи може здійснюватися на двох рівнях: якісному (достатньо сформулювати загальні принципи і перелічити механізми прийняття управлінських рішень) і кількісному (необхідно побудувати кількісну модель і запропонувати методи її аналізу) з урахуванням специфіки конкретного регіону та досвіду інших регіонів [5, с. 6].

Слід зазначити, що як якісні, так і кількісні зміни можуть здійснюватися лише на основі аналізу реального стану регіональної освітньої системи. Такий аналіз можливий у разі отримання об'єктивної інформації від усіх структурних компонентів цієї системи. Отже, необхідність інформаційного забезпечення управління окремим навчальним закладом і системою освіти в регіоні є об'єктивною реальністю сьогодення кожного керівника так само, як і реалізація ним у практичній діяльності контрольної та аналітичної функцій управління.

Досліджуючи інформаційне забезпечення управління загальноосвітнім навчальним закладом, В.В. Гуменюк підкреслює, що в епоху інформаційного суспільства основною характерною рисою наукового управління в будь-якій галузі є «вивчення, розуміння та регулювання інформаційних процесів, які відбуваються в тому чи іншому об'єкті, адже управління за своєю сутністю – це процес переробки інформації: взаємодія його підсистем являє собою інформаційний обмін» [6, с. 1]. Аналіз наукових основ інформаційного забезпечення та його якісного стану в процесі практичної управлінської діяльності керівників загальноосвітніх шкіл дослідниця здійснювала за такими показниками: наявність систематизованого змісту інформації, її типізація; відповідність змісту інформації цілям, завданням, вимогам до якості управління (питома семантична ємкість інформації); наявність чітко визначеного комплексу об'єктів зворотного зв'язку та своєчасне надходження зворотної інформації; цілеспрямоване формування інформаційних потоків; комплексність використання методів збору інформації, раціональність витрат бюджету робочого часу суб'єктами управління при досягненні максимально можливих для конкретних умов результатів.

Отримані дані дозволили їй якісний стан інформаційного забезпечення практичної управлінської діяльності керівників навчальних закладів умовно поділити на три рівні: *емпіричний* (робота з інформацією ґрунтується на основі досвіду та інтуїції без опори на чіткі положення науки), притаманний 94% керівників; *науковий* – (робота з інформацією здійснюється у відповідності з обґрунтованими теоретичними засадами) використовується 4% керівників; *оптимальний* (здійснюється науковий підхід до побудови системи інформаційного забезпечення у поєднанні з використанням комп'ютерних технологій в управлінській діяльності), який застосовується лише 2% керівників.

При цьому були виявлені типові недоліки в організації інформаційного забезпечення управлінської діяльності. Це: неусвідомленість, невизначеність цілей управління; недостатня розробка змісту управлінської інформації; незнання, неврахування, інколи свідоме ігнорування фундаментальних принципів побудови та функціонування системи інформаційного забезпечення; невпорядковане функціонування інформаційних потоків; відсутність горизонтальної та вертикальної обробки інформації з різним ступенем узагальнення даних; не розробленість структурних – вертикальних та горизонтальних – зв'язків в організації інформаційного забезпечення [6, с. 7–9].

Досвід роботи свідчить про наявність більшості аналогічних вад у роботі з інформацією в системі управління ПТНЗ. Тому на етапі розбудови інформаційно-аналітичної системи на рівні регіону і на рівні окремих навчальних закладів професійної освіти і навчання вважаємо доречною самодіагностику стану інформаційного забезпечення управлінської діяльності керівників ПТНЗ за наведеними показниками. Це дозволить професійно на науковому рівні визначити його реальний рівень з метою узгодження стартових позицій для подальшої роботи у напрямі вдосконалення та переведення на вищий рівень.

Крім цього з'явиться можливість визначення рівня підготовки керівників (директори ПТНЗ, їх заступники, голови циклових комісій, громадських формувань, керівників обласних відділів, причетних до управління професійною освітою та навчанням, директори центрів зайнятості населення тощо) до впровадження інформаційно-аналітичної системи в регіоні. В такому разі стане зрозумілим, з яких питань треба проводити семінари, обговорення яких проблем слід винести на оперативні наради, а з яких варто провести цикл тренінгів. Водночас з'явиться можливість визначитись з переліком проблем для здійснення подальшого наукового пошуку, результати якого, безперечно, будуть затребувані практиками на всіх рівнях ієрархії управління. Адже аксіоматичною є взаємозалежність між рівнем управління і науковою підготовкою керівника: там, де директор навчального закладу «сам є дослідником і популяризатором свого досвіду», результати, як правило, свідчать про рівень управління, який можна порівняти з високим мистецтвом.

Вивчення і узагальнення теоретичних засад інформаційного забезпечення управління педагогічними системами дозволяє стверджувати, що сьогодні в науці досить ґрунтовно і широко висвітлені основні теоретичні аспекти цієї проблеми: виявлено особливості і роль інформації (знання про інформацію весь час поповнюються новими відкриттями, теоретичними положеннями, які не можна не враховувати в процесі життєдіяльності і управління освітніми системами); визначено і конкретизовано інформаційні джерела; обґрунтовано значення та забезпечення зворотного зв'язку в інформаційній діяльності суб'єктів управління; розкрито шляхи надходження інформації до керівників навчальних закладів; всебічно розроблено класифікацію інформації; охарактеризовано методи і засоби збору, обробки, збереження даних, обґрунтовано основні теоретичні засади систематизації управлінської інформації тощо. Отримана інформація повинна піддаватися ретельному аналізу, результати якого керівнику належить використовувати в управлінській діяльності (реалізація технологічних функцій: цілепокладання, планування, організація, координація, контроль, корегування, аналіз). Таким чином, інформаційно-аналітична діяльність – це збір, обробка, збереження інформації та її аналітичне опрацювання з метою прийняття управлінських рішень.

Для створення інформаційно-аналітичної системи безпосередньо у вищому професійному училищі ми звернулися до теоретичних напрацювань вітчизняних учених і насамперед опрацювали категоріально-понятійний апарат. Так, у педагогічній науці здебільше використовується поняття «інформаційне забезпечення управління» навчальним закладом, під яким розуміють спеціально організовану систему збору, обробки, збереження та наступного використання чітко визначеного комплексу інформації, яка відображає і забезпечує реалізацію цілей та завдань управління. Відомо, що побудова системи цільового інформаційного забезпечення потребує цілеспрямованого формування інформаційних потоків. Саме вони розглядаються основним видом системоутворюючих зв'язків процесу управління. Їх правильне і раціональне формування дозволяє побачити специфіку закономірностей управлінської діяльності як інформаційної системи.

Тлумачення поняття «інформаційні потоки в педагогічних системах» не існувало у вітчизняній педагогічній літературі до початку ХХІ століття. Вперше дала йому визначення В.В. Гуменюк: «Інформаційні потоки – це організований рух інформації, структурованої на підставі змістовно-цільового взаємозв'язку та впорядкованості, спрямованої від джерела до суб'єкта-користувача» [6, с. 10]. Нею також розроблена та експериментально перевірена модель цільового інформаційного забезпечення управління загальноосвітнім навчальним закладом, на яку ми орієнтуємося у створенні інформаційно-аналітичної системи, адаптуючи її до умов регіону та вищого професійного училища.

Ефективною підтримкою та підґрунтям для подальшого розвитку інформаційно-аналітичної системи управління професійно-технічним навчальним закладом в регіоні є результати дослідження співробітників Всеукраїнського ІАЦ ПТО, створеного на базі науково-дослідної лабораторії Інституту професійно-технічної освіти АПН України [3].

У своїй практичній діяльності ми виходимо з того, що інформаційно-аналітичні системи будуються на основі оперативних даних, одержуваних у режимі реального часу з оперативних систем, що автоматизують основні види діяльності організації, а також інших доступних джерел даних, які можуть знадобитися при прийнятті стратегічних рішень. Базовий комплекс інформаційно-аналітичних систем торкається всієї управлінської вертикалі: корпоративної звітності, аналізу бізнесу, фінансово-економічного й стратегічного планування. Нині вже доведено, що інформаційно-аналітичні системи є надбудовою над уже функціонуючими на підприємстві інформаційними додатками, не роблячи особливого впливу на їхнє функціонування й не вимагаючи їхньої заміни. Ключовою функцією цих систем є акумулювання даних по всіх видах діяльності [7].

Інформатизація суспільства, технологічний розвиток та автоматизація виробництва, конкуренція на робочих місцях – це сучасні тенденції, які мають вплив на функціонування та розвиток ПТНЗ, основною метою якого є підготовка висококваліфікованого робітника, здатного реалізувати себе на ри-

нку праці. Досягти цієї мети можна лише шляхом здійснення моніторингу освітніх послуг на регіональному ринку праці. Саме з цією метою у Бурштинському ВПУ торгівлі та ресторанного сервісу в системі управління введена інформаційно-аналітична служба. Її діяльність спрямована на створення інформаційного ресурсу щодо забезпечення навчального закладу інформацією про стан і тенденції розвитку регіонального ринку освітніх послуг, необхідної для своєчасного реагування на його потреби, потреби особистості, покращення якості підготовки кваліфікованих робітників та прийняття ефективних управлінських рішень.

Необхідно зазначити, що створення інформаційно-аналітичної служби стало можливим завдяки комп'ютеризації та інформатизації навчального закладу. У зв'язку із цим стало на часі формування інформаційної бази ПТНЗ, яка передбачає відбір внутрішньої і зовнішньої інформації з напрямів фахової підготовки; структурування і створення бази даних (іменована сукупність даних, що відображає стан об'єктів та їх відношень у визначеній предметній області [8, с. 181]), перетвореної у базу знань (сукупність формалізованих знань про предметну галузь, які подаються у вигляді фактів і правил, що виражають евристичні знання про методи розв'язування задач у цій сфері, і є складовою частиною інтелектуальних, зокрема експертних, систем [9, с. 35]) і зміст професійної підготовки; програмування інформаційно-аналітичного забезпечення управлінської діяльності керівників навчального закладу; формування єдиного інформаційно-навчального середовища (сукупність умов, які сприяють виникненню і розвитку процесів інформаційно-навчальної взаємодії між учнями, викладачем і засобами нових інформаційних технологій, а також формування пізнавальної активності учня за умови наповнення компонентів середовища з предметним змістом певного навчального курсу [9, с. 149]); використання інформаційного ресурсу (сукупність документів в інформаційних системах – бібліотеках, архівах, банках даних тощо [8, с. 181]) для проведення досліджень розвитку професійно-технічного навчального закладу.

Впровадження інформаційних технологій у процес управління навчальними закладом дало змогу створити ряд об'єднаних структур, що забезпечують збирання, аналіз, зберігання та поширення важливої для прийняття управлінського рішення інформації. Йдеться про інформаційно-аналітичну службу вищого професійного училища, яка складається із трьох центрів: зовнішніх зв'язків із громадськістю; інформаційного; аналітичного.

Сьогодні вже розроблено функціонал цих структурних підрозділів. Так, центр зовнішніх зв'язків із громадськістю підтримує постійні контакти із школами, вищими навчальними закладами, органами місцевого самоврядування, державною службою зайнятості та підприємствами замовниками регіону. Даний центр виявляє інформацію щодо якості регіональної системи ПТО, виявляє результативність працевлаштування випускників та закріплення їх на місцях, виявляє потреби регіонального ринку праці, досліджує показники соціально-економічного розвитку регіону, в якому функціонує ПТНЗ. Також центр працює над вдосконаленням діючого сайту училища та його поповненням, контактує з пресою, радіо та телебаченням, розповсюджує профорієнтаційні листівки та буклети.

З метою підвищення престижу навчального закладу, поглиблення взаємодії із школами, профорієнтація учнівської молоді проводиться шляхом залучення до співпраці засобів масової інформації та громадських і наукових організацій. Щорічно організуються «ярмарки професій» з виставками-продажами виготовлених власноруч виробів, проводиться «День відкритих дверей». Отже, до основних функцій названої служби входить: реклама ПТНЗ, формування позитивного уявлення щодо якості освіти, яку отримують учні училища, підвищення рентабельності училища за рахунок правильної стратегії в галузі освітніх послуг.

Досліджуючи регіональний ринок праці, вивчається перелік професій, необхідних на сучасному етапі розвитку, формування постійних груп споживачів освітніх послуг. Це функції інформаційного центру. В його обов'язки також входить збір, обробка, використання і зберігання накопиченої статистичної інформації, що вводиться в комп'ютерну програму (базу даних). Функціями аналітичного центру визначено: аналіз отриманих результатів моніторингу, досліджень стану ПТНЗ в регіоні, забезпечення потреб галузей економіки кваліфікованими робітниками (попиту і пропозицій в кваліфікованих робітниках та кваліфікаціях); підготовка моніторингових, аналітичних матеріалів, рекомендацій. Наприклад, аналіз результатів моніторингових досліджень потреб регіонального ринку праці у робітничих кадрах – випускниках ПТНЗ дають змогу керівництву навчального закладу спрогнозувати майбутній контингент учнів, дослідити показники соціально-економічного розвитку регіону, в якому знаходиться ПТНЗ та встановити відповідність матеріально-технічного забезпечення навчально-виробничого процесу технологічним вимогам часу.

Висновки. У зв'язку із децентралізацією управління професійною освітою і навчанням в Україні посилюється інтерес науковців і практичних працівників до результатів науково-дослідної роботи з проблем інформаційно-аналітичного забезпечення управління педагогічними системами. Водночас

створення регіональних інформаційно-аналітичних центрів стимулює формування інформаційно-аналітичних служб (центрів) ПТНЗ. Це спонукає керівників професійно-технічних навчальних закладів до розробки власної моделі інформаційно-аналітичного забезпечення управлінської діяльності на основі використання міждисциплінарних наукових розробок, обґрунтування запроваджених інновацій, знання особливостей регіону та особливостей регіонального управління для її ефективної адаптації.

На основі теоретичного аналізу наукового доробку з проблем управління з'ясовано суть регіонального управління, що визначається як скоординований вплив регіональних органів влади на відтворювальні процеси в регіоні з метою забезпечення збалансованого розвитку території й поліпшення завдяки цьому якості життя населення. Такий підхід дає змогу розглядати регіон як цілісну, складну систему з відповідними в ній соціально-політичними й економічними процесами, наявними об'єктами та суб'єктами управління, серед яких є навчальні заклади системи професійної освіти і навчання різного типу, рівнів акредитації, приналежності. Тому викликає інтерес зарубіжний і вітчизняний досвід створення регіональної освітньої системи, діяльність якої спрямовується на реалізацію єдиної мети.

Суть поняття «регіональне управління сферою професійної освіти і навчання» та «регіональне управління професійно-технічним навчальним закладом» в науковій літературі з педагогіки нами не виявлено, що вказує на актуальність проведення подальших досліджень в цьому напрямі. Водночас вивчення наукової літератури дозволило нам з'ясувати суть поняття «інформаційне забезпечення управління навчальним закладом», що вказало на необхідність розширення наукового пошуку в цій сфері, спонукало до прийняття рішення щодо необхідності створення власної моделі інформаційно-аналітичного забезпечення управління такою педагогічною системою як вище професійне училище. Перші кроки до створення інформаційно-аналітичної служби, яка складається із трьох центрів: зовнішніх зв'язків із громадськістю, інформаційного та аналітичного, дають сьогодні позитивні результати.

Література

1. Національна доктрина розвитку освіти // Освіта України. – 2002. – № 33. – С. 4–5.
2. Биков В.Ю. Моделі організаційних систем відкритої освіти : монографія / В.Ю. Биков. – К. : Атіка, 2009. – 684 с.
3. Радкевич В.О. Впровадження індикаторів ефективної діяльності ПТНЗ / В.О. Радкевич // Професійно-технічна освіта. – К. : Педагогічна преса, 2009. – № 2. – С. 14–17.
4. Державна регіональна політика України: особливості та стратегічні пріоритети : монографія / за ред. З.С. Варналія. – К., 2007. – 765 с.
5. Новиков Д.А. Модели и механизмы управления развитием региональных образовательных систем (концептуальные положения) / Д.А. Новиков. – М. : ИПУ РАН, 2001. – 83 с.
6. Гуменюк В.В. Інформаційне забезпечення управління загальноосвітнім навчальним закладом : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. пед. наук : спец. 13.00.01 «Загальна педагогіка та історія педагогіки» / В.В. Гуменюк. – К., 2001. – 20 с.
7. Полякова Л.П. Розробка інформаційно-аналітичної системи органа регіонального управління (на прикладі управління освітою) : дис. ... канд. наук з держ. упр. : спец. 25.00.02 / Лариса Петрівна Полякова. – Донецьк, 2004. – 204 с.
8. Закон України «Про національну програму інформатизації» // Відомості Верховної Ради. – 1998. – № 27–28. – 197 с.
9. Гончаренко С.У. Український педагогічний словник / С.У. Гончаренко. – К. : Либідь, 1997. – 376 с.

Козак А.Р. Інформаційно-аналітичне забезпечення управління професійно-технічним навчальним закладом в регіоні

Резюме. Управління навчальним закладом вимагає постійного аналізу і оцінки роботи його колективу для подальшого розвитку. Інформаційно-аналітичні служби забезпечують плідну взаємодію всіх суб'єктів регіонального управління в розвитку регіональної освітньої системи і підготовки кваліфікованих робітників.

Ключові слова: інформаційне забезпечення, процес управління, аналітична робота, регіональна система.

Козак А.Р. Информационно-аналитическое обеспечение управления профессионально-техническим учебным заведением в регионе

Резюме. Управление учебным заведением требует постоянного анализа и оценки работы его коллектива для дальнейшего развития. Информационно-аналитические службы способствуют плодотворному взаимодействию всех субъектов регионального управления в деле развития региональной образовательной системы и подготовки квалифицированных рабочих.

Ключевые слова: информационное обеспечение, процесс управления, аналитическая работа.

Kozak A.R. Information-analytical maintenance of management with the professional educational institution in region

Summary. Management of an educational institution demands the constant analysis and an assessment of works of its collective for the further development. Information-analytical services promote fruitful interaction of all subjects of a regional government in business of development of regional educational system and preparation of qualified workers.

Key words: information maintenance, process management, analysis work.